

Εθνική Αρχή
Ανώτατης Εκπαίδευσης
Hellenic Authority
for Higher Education

**ΠΡΟΤΥΠΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΝΕΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

ΜΑΡΤΙΟΣ 2026

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ & ΑΞΙΕΣ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	3
2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	6
3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΟΚΕΝΤΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	7
4. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	9
5. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ, ΣΤΑΔΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΒΕΒΑΙΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	11
6. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.....	12
7. ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ, ΥΠΟΔΟΜΕΣ, ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.....	14
9. ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ.....	17
10.ΣΥΝΕΧΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ.....	18
11.ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ.....	19
12.ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ.....	20

Σημ.: Ο όρος «Ιατρική Σχολή» (ή «Σχολή») δύναται να δηλώνει το Τμήμα Ιατρικής (στην περίπτωση κατά την οποία το Πρόγραμμα Σπουδών Ιατρικής ανήκει σε Τμήμα, και όχι σε Σχολή).

1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ & ΑΞΙΕΣ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΝΠΠΕ) ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΣΥΝΤΑΞΕΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΥΤΗ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝΕΤΑΙ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ. Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ. Η ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΟΠΤΡΙΖΕΙ ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΙΤΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ, ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΙΝΟ.

Με απόφαση/εις του αρμόδιου οργάνου, τα Παραρτήματα ΝΠΠΕ θα πρέπει να περιλαμβάνουν στη στρατηγική τους τα θέματα της ακαδημαϊκής τους συγκρότησης σε ακαδημαϊκές μονάδες και προγράμματα σπουδών, τα οποία υποστηρίζουν τη φυσιογνωμία, το όραμα, την αποστολή και τη στρατηγική στόχευση του Παραρτήματος ΝΠΠΕ με συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα. Στη στρατηγική του Παραρτήματος ΝΠΠΕ θα πρέπει να προβλέπονται τα ενδεχόμενα οφέλη, οι αδυναμίες, οι ευκαιρίες ή οι κίνδυνοι από τη λειτουργία Ιατρικής Σχολής και να προγραμματίζονται όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την επίτευξη των στόχων της.

Η στρατηγική της ακαδημαϊκής τους συγκρότησης θα πρέπει να τεκμηριώνεται με ειδικές μελέτες σκοπιμότητας και βιωσιμότητας για τη νέα Ιατρική Σχολή.

Ειδικότερα, η μελέτη σκοπιμότητας του νέου Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών Ιατρικής θα πρέπει να συνοδεύεται από επιχειρησιακό σχέδιο εξαετίας για την κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών του σε υποδομές, υπηρεσίες, ανθρώπινο δυναμικό, διαδικασίες, χρηματικούς πόρους και συστήματα διαχείρισής τους.

Κατά την αξιολόγηση του Παραρτήματος ΝΠΠΕ και της Ιατρικής Σχολής ως προς την εκπλήρωση των κριτηρίων οργάνωσης προπτυχιακού προγράμματος σπουδών Ιατρικής, εξετάζονται ειδικότερα:

α. Η ακαδημαϊκή φυσιογνωμία και η αποστολή της Ιατρικής Σχολής

Θα πρέπει να προσδιορίζονται η φυσιογνωμία και η αποστολή της Ιατρικής Σχολής. Η Ιατρική Σχολή συντάσσει μια δήλωση αποστολής η οποία περιγράφει τις αξίες της, τις προτεραιότητες και τους αντικειμενικούς στόχους της. Στη σύνταξή της συμμετέχουν τα ενδιαφερόμενα μέρη, και να ακολουθούνται οι προβλέψεις του θεσμικού πλαισίου. Η δήλωση αποστολής αποτελεί οδηγό για το σχεδιασμό του προγράμματος σπουδών και για το σύνολο των δραστηριοτήτων της Ιατρικής Σχολής, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων της Σχολής με τον τομέα παροχής υπηρεσιών υγείας και την κοινότητα. Η δήλωση αποστολής θα πρέπει να δημοσιοποιείται με όλα τα κατάλληλα μέσα και διαύλους.

β. Η στρατηγική του Παραρτήματος ΝΠΠΕ για την ακαδημαϊκή του ανάπτυξη

Θα πρέπει να εκτίθεται η στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης για τη λειτουργία της Ιατρικής Σχολής. Η στρατηγική αυτή θα πρέπει να προκύπτει από τη διερεύνηση των παραγόντων που επηρεάζουν τις σπουδές και την έρευνα στην Ιατρική, τη διερεύνηση των θεσμικών, οικονομικών, αναπτυξιακών, κοινωνικών παραμέτρων που λειτουργούν στο εξωτερικό περιβάλλον του Παραρτήματος ΝΠΠΕ, καθώς και τις δυνατότητες, ικανότητες, που λειτουργούν

στο εσωτερικό του περιβάλλον (SWOT Analysis, ισχυρά σημεία, αδυναμίες, ευκαιρίες, κίνδυνοι).

γ. Η θεμελίωση της σκοπιμότητας λειτουργίας της Ιατρικής Σχολής

Η σκοπιμότητα της λειτουργίας του νέου Προγράμματος Σπουδών Ιατρικής θα πρέπει να αιτιολογείται:

- με βάση τις ανάγκες της Οικονομίας, εθνικής και περιφερειακής (οικονομικοί κλάδοι, απασχόληση, προσφορά-ζήτηση, προσδοκώμενα ακαδημαϊκά και επαγγελματικά προσόντα)
- με βάση τη σύγκριση με άλλα εθνικά και διεθνή προγράμματα σπουδών Ιατρικής
- με βάση τις εξελίξεις της επιστήμης (state-of-the-art)
- με βάση τον υφιστάμενο ακαδημαϊκό χάρτη. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να εξηγείται εάν και πώς διαφοροποιείται το προτεινόμενο από τα υφιστάμενα ΠΠΣ Ιατρικής των ΑΕΙ και των Παραρτημάτων ΝΠΠΕ και πώς επηρεάζεται από τη σημερινή κατάσταση του ακαδημαϊκού χάρτη στο εν λόγω επιστημονικό πεδίο.

δ. Η θεμελίωση της βιωσιμότητας της Ιατρικής Σχολής και του προγράμματος σπουδών

Θα πρέπει να αναφέρονται οι υποδομές, το ανθρώπινο δυναμικό, οι δυνατότητες χρηματοδότησης, οι υπηρεσίες και οι διαθέσιμοι πόροι:

- σε εκπαιδευτικές και ερευνητικές υποδομές (κτίρια, αίθουσες, εργαστήρια, εξοπλισμός, κ.λπ.)
- σε προσωπικό (υφιστάμενο και νέο, ανά κατηγορία, ειδικότητα, βαθμίδα και εργαστήριο). Ειδικά για το ακαδημαϊκό προσωπικό, θα πρέπει να δίνονται με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα πλήρωσης των απαραίτητων θέσεων διδακτικού προσωπικού και η δέσμευση της Σχολής και του Παραρτήματος ΝΠΠΕ για την παραχώρησή τους σε βάθος πενταετίας
- σε χρηματοδότηση (δυνατότητα χρηματοδότησης από συγκεκριμένους πόρους)
- σε υπηρεσίες (κεντρικές, Σχολής / φοιτητικής στήριξης, ψηφιακές, διοικητικές, κ.λπ.).

ε. Η διάρθρωση των σπουδών

Θα πρέπει να παρουσιάζεται συνοπτικά η διάρθρωση των σπουδών, και συγκεκριμένα:

- **Η οργάνωση των σπουδών:** Τα μαθήματα και οι κατηγορίες στις οποίες υπάγονται. Η κατανομή τους σε εξάμηνα. Η αντιστοιχία τους με το Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (ECTS).
- **Μαθησιακή διαδικασία:** Θα πρέπει να εξηγείται πώς διασφαλίζεται η φοιτητο-κεντρική προσέγγιση (τρόποι διδασκαλίας και αξιολόγησης των φοιτητών πέραν των παραδοσιακών μεθόδων).
- **Μαθησιακά αποτελέσματα:** Θα πρέπει να αναφέρονται οι γνώσεις, οι ικανότητες και οι δεξιότητες που αποκτούν οι απόφοιτοι και τα απονεμόμενα επαγγελματικά δικαιώματα.

στ. Ο αριθμός των εισακτέων

- Θα πρέπει να προσδιορίζεται ο προτεινόμενος αριθμός εισακτέων σε βάθος πενταετίας.
- Θα πρέπει να αναφέρονται αντίστοιχες Ιατρικές Σχολές σε άλλα ΑΕΙ και σε άλλα Παραρτήματα ΝΠΠΕ.

ζ. Η έρευνα

- Είναι αναγκαίο να αναφέρονται οι ερευνητικές προτεραιότητες στο επιστημονικό πεδίο της Ιατρικής, οι ευκαιρίες για διεπιστημονική έρευνα, η πρόκληση σε νέες γνώσεις, οι ενδεχόμενες ερευνητικές συνεργασίες, κ.λπ.

η. Η διασφάλιση ποιότητας

- Θα πρέπει να δηλώνεται η πολιτική και η στοχοθεσία διασφάλισης ποιότητας, όπως προκύπτει από τις εμπειρίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης του Παραρτήματος μέχρι σήμερα.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

- 1.1 Αιτιολογημένη εισηγητική έκθεση του παραρτήματος ΝΠΠΕ, η οποία θα αναφέρεται στα ανωτέρω σημεία με την απαιτούμενη τεκμηρίωση
- 1.2 Επικαιροποιημένο Στρατηγικό Σχέδιο του Παραρτήματος ΝΠΠΕ που θα περιλαμβάνει την προτεινόμενη ακαδημαϊκή ανασυγκρότησή του, λόγω της σχεδιαζόμενης λειτουργίας της Ιατρικής Σχολής (επικαιροποιημένη SWOT ανάλυση σε επίπεδο Παραρτήματος)
- 1.3 Μελέτες σκοπιμότητας και βιωσιμότητας για την ίδρυση και λειτουργία της Ιατρικής Σχολής και του ΠΠΣ Ιατρικής
- 1.4 Στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο εξαετίας της Ιατρικής Σχολής
- 1.5 Δήλωση αποστολής της Ιατρικής Σχολής
- 1.6 Κώδικας Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής (για φοιτητές και προσωπικό) η οποία να περιλαμβάνει διαδικασία αντιμετώπισης παραβιάσεων

2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΝΑ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΥΤΗ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΕΤΑΙ ΜΕΣΩ ΕΤΗΣΙΩΝ ΣΤΟΧΩΝ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ. Η ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.

Η πολιτική ποιότητας της Ιατρικής Σχολής συμβαδίζει με τη στρατηγική και την πολιτική ποιότητας του Παραρτήματος ΝΠΠΕ, και εξειδικεύεται σε επίπεδο Σχολής. Η δήλωση πολιτικής ποιότητας της Σχολής περιλαμβάνει τη δέσμευσή της για την εφαρμογή των κατάλληλων διαδικασιών με στόχο τη συνεχή βελτίωση του Προγράμματος. Η πολιτική ποιότητας εστιάζει στην επίτευξη ειδικών στόχων, και προσδιορίζει τα μέσα και τους τρόπους για την υλοποίησή τους.

Ειδικότερα, για την υλοποίηση της πολιτικής ποιότητας, η Ιατρική Σχολή δεσμεύεται να εφαρμόσει διαδικασίες ποιότητας που θα αποδεικνύουν:

- την καταλληλότητα της δομής και της οργάνωσης του προγράμματος σπουδών
- την ποιότητα και την τακτική επανεξέταση του συστήματος αξιολόγησης των φοιτητών
- την επιδίωξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης
- την προώθηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της διδασκαλίας, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την απόκτηση αποτελεσματικής κλινικής μαθησιακής εμπειρίας
- το γεγονός ότι τόσο το ακαδημαϊκό όσο και το κλινικό περιβάλλον όπου πραγματοποιείται η ιατρική εκπαίδευση, χαρακτηρίζονται από επαγγελματισμό και σεβασμό και προάγουν τις νοητικές λειτουργίες
- την καταλληλότητα των προσόντων του διδακτικού προσωπικού
- την προαγωγή της ερευνητικής δραστηριότητας του διδακτικού προσωπικού της Σχολής
- την ποιότητα των εγκαταστάσεων και των υπηρεσιών υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων υποδομών για την κλινική εκπαίδευση
- την αποτελεσματική αξιοποίηση των εσόδων που προέχονται από τα δίδακτρα
- τη διενέργεια της ετήσιας ανασκόπησης και εσωτερικής επιθεώρησης του συστήματος διασφάλισης ποιότητας του Προγράμματος.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

2.1 Πολιτική Ποιότητας της Ιατρικής Σχολής

2.2 Στοχοθεσία ποιότητας της Ιατρικής Σχολής για το Πρόγραμμα

2.3 Σχέδιο αξιοποίησης διδάκτρων

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΟΚΕΝΤΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΖΕΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΜΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΕΓΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ, Η ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ, ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ ΑΝΤΛΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ. ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΘΟΡΙΖΟΝΤΑΙ Η ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ, ΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ, ΤΑ ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ Ο ΤΡΟΠΟΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ. ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΩ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΟΔΗΓΟ ΣΠΟΥΔΩΝ.

Η Ιατρική Σχολή σχεδιάζει το πρόγραμμα σπουδών της στο πλαίσιο μιας συντεταγμένης διαδικασίας κατά την οποία λαμβάνονται υπόψη η αποστολή της και οι διαθέσιμοι πόροι. Κατά το σχεδιασμό καθορίζονται η ακαδημαϊκή φυσιολογία και ο προσανατολισμός του Προγράμματος, οι κύριοι στόχοι, η δομή και η οργάνωση του προγράμματος σπουδών, το σύστημα αξιολόγησης, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και τα επιδιωκόμενα επαγγελματικά προσόντα σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Κατά το σχεδιασμό του προγράμματος σπουδών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη:

- η στρατηγική του Παραρτήματος ΝΠΠΕ
- η γνώμη των φοιτητών, των αποφοίτων και των εξωτερικών ενδιαφερόμενων μερών της ιατρικής κοινότητας
- η ομαλή μετάβαση των φοιτητών σε όλα τα στάδια σπουδών
- ο προβλεπόμενος φόρτος εργασίας σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (ECTS)
- η ενδεικνυόμενη αναλογία μεταξύ της προκλινικής και της κλινικής συνιστώσας
- η σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα
- το σχετικό θεσμικό πλαίσιο.

Το Πρόγραμμα θα πρέπει να καθορίζει:

- το κατάλληλο προκλινικό περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών, διασφαλίζοντας την εις βάθος κατανόηση των αρχών της Βιοϊατρικής
- το κατάλληλο προκλινικό περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών, στο οποίο να περιλαμβάνονται οι κατάλληλες ιατρικές συνεδρίες, οι κλινικές δεξιότητες και οι ακολουθητέες διαδικασίες. Η κλινική εμπειρία θα πρέπει να σχετίζεται με τα διάφορα συστήματα του οργανισμού και τις φάσεις της ανθρώπινης ζωής, τους διαφορετικούς τύπους ιατρικής μέριμνας (προληπτική, επείγουσα, χρόνια ή τελευταίου σταδίου) και τα διαφορετικά κλινικά περιβάλλοντα
- τα κατάλληλα μέτρα για την ανάπτυξη επαγγελματικών προσόντων.

Επιπλέον, στο πρόγραμμα σπουδών θα πρέπει να περιλαμβάνονται:

- βασικές αρχές ιατρικών μεθόδων και ιατρικής έρευνας
- ιατρική δεοντολογία
- στοιχεία συμπεριφορικών και κοινωνικών επιστημών, πολιτιστική κατάρτιση, κατανόηση των ανισοτήτων στην ιατρική περίθαλψη και επιπτώσεις κοινών κοινωνικών προβλημάτων στην υγεία

- ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας για την προετοιμασία των αποφοίτων ώστε να λειτουργούν σε διεπαγγελματικά περιβάλλοντα, καθώς και δεξιοτήτων επικοινωνίας για την επαφή με τους ασθενείς και τα συγγενικά τους πρόσωπα, καθώς και δεξιοτήτων ηγεσίας.

Επιπλέον, το Πρόγραμμα πρέπει να διεξάγεται σε ένα φοιτητοκεντρικό μαθησιακό περιβάλλον. Η φοιτητοκεντρική προσέγγιση θα πρέπει να διέπει το σχεδιασμό και την εφαρμογή του Προγράμματος, διασφαλίζοντας ότι :

- λαμβάνεται μέριμνα για τη διαφορετικότητα και τις ανάγκες των φοιτητών
- διατίθεται μια ποικιλία διαφορετικών τρόπων διδασκαλίας και μαθησιακών κατευθύνσεων
- η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας αξιολογείται τακτικά μέσω κατάλληλων δεικτών επιδόσεων (KPIs) και ερευνών ικανοποίησης
- η εφαρμογή του προγράμματος σπουδών στους διάφορους χώρους εκπαίδευσης / νοσοκομειακές κλινικές είναι ισότιμη
- παρέχονται ευκαιρίες για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, της ικανότητας ανάληψης πρωτοβουλιών και επίλυσης προβλημάτων
- προάγεται ο αμοιβαίος σεβασμός μεταξύ φοιτητών και διδασκόντων
- εφαρμόζονται οι κατάλληλες διαδικασίες για τη διαχείριση των φοιτητικών παραπόνων
- αναπτύσσονται δεξιότητες αυτόνομης και δια βίου μάθησης.

Η διαδικασία έγκρισης ή αναθεώρησης του Προγράμματος περιλαμβάνει έλεγχο ανταπόκρισης του στις βασικές απαιτήσεις του παρόντος Προτύπου κατά την αξιολόγηση από το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Παραρτήματος ΝΠΠΕ.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

- 3.1 Απόφαση αρμοδίου οργάνου για την ίδρυση του Προγράμματος Σπουδών Ιατρικής
- 3.2 Οδηγός Σπουδών (με το σύνολο των μονάδων ECTS του Προγράμματος και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα)
- 3.3 Περιγράμματα μαθημάτων (σύμφωνα με το υπόδειγμα της ΕΘΑΑΕ) για το σύνολο των μαθημάτων
- 3.4 Εγχειρίδιο Κλινικής Εκπαίδευσης (περιλαμβάνεται η ασφάλεια των ασθενών και των φοιτητών)
- 3.5 Εβδομαδιαίο πρόγραμμα προκλινικής εκπαίδευσης
- 3.6 Υπόδειγμα προγράμματος κλινικής εκπαίδευσης
- 3.7 Κανονισμός για την παρακολούθηση και επίβλεψη των κέντρων κλινικής εκπαίδευσης, ώστε να διασφαλίζεται η συγκρισιμότητά τους
- 3.8 Τεκμηρίωση της πραγματοποίησης διαβούλευσης με εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη για το σχεδιασμό και τη δομή του προγράμματος σπουδών

4. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΟΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΩΣΤΕ ΝΑ ΠΡΟΑΓΕΤΑΙ Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΕΤΑΙ Η ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ. ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΕΓΚΑΙΡΑ ΚΑΙ ΤΑΚΤΙΚΑ ΩΣΤΕ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ Η ΟΠΟΙΑ ΣΥΜΒΑΛΕΙ ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ. ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΡΟΦΟΔΟΤΕΙ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΗ ΤΟΥΣ.

Η αξιολόγηση στα μαθήματα και στην κλινική εκπαίδευση διασφαλίζει, προσανατολίζει και βελτιστοποιεί τη μάθηση, ενώ παράλληλα παρέχει ανατροφοδότηση. Αναφορικά με την αξιολόγηση των φοιτητών, η Ιατρική Σχολή θα πρέπει να διασφαλίσει ότι:

- τα κριτήρια και οι μέθοδοι αξιολόγησης δημοσιεύονται εκ των προτέρων
- εφαρμόζονται πολλαπλές μέθοδοι διαμορφωτικής και απολογιστικής αξιολόγησης - συμπεριλαμβανομένης της προσέγγισης της αξιολόγησης της κλινικής ικανότητας κατά την οποία οι διάφορες συνιστώσες αξιολογούνται με προγραμματισμένο και δομημένο τρόπο τόσο στα έτη της προκλινικής όσο και στα έτη της κλινικής εκπαίδευσης
- οι επιδόσεις των φοιτητών, συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης γνώσεων, βασικών κλινικών δεξιοτήτων (π.χ. λήψη ιατρικού ιστορικού, κλινική εξέταση), τρόπος συμπεριφοράς και προσέγγιση αξιολογούνται με τρόπο ενιαίο, δομημένο και αντικειμενικό
- η αξιολόγηση των φοιτητών αποτυπώνει το βαθμό επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
- η αξιολόγηση των φοιτητών διεξάγεται από περισσότερους του ενός εξεταστές, όπου αυτό είναι δυνατό
- ο κανονισμός για την αξιολόγηση των φοιτητών λαμβάνει υπόψη ενδεχόμενες ελαφρυντικές περιστάσεις
- η αξιολόγηση των φοιτητών εφαρμόζεται με συνέπεια και δίκαια σε όλους τους φοιτητές και διεξάγεται σύμφωνα με τις καθορισμένες διαδικασίες
- βρίσκεται σε ισχύ κανονισμός υποβολής ένστασης σχετικά με την αξιολόγηση των φοιτητών.

Επιπλέον, η Σχολή πρέπει να διασφαλίσει ότι κάθε φοιτητής λαμβάνει εγκαίρως επικοινωνιακή ανατροφοδότηση, η οποία εντοπίζει τα δυνατά σημεία και τις αδυναμίες και συμβάλει στην εμπέδωση της μάθησης. Η διαμορφωτική αξιολόγηση συνδέεται με εκπαιδευτικές παρεμβάσεις οι οποίες διασφαλίζουν ότι όλοι οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να επιτύχουν το μέγιστο των δυνατοτήτων τους.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

- 4.1 Αναλυτικός κατάλογος των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του Προγράμματος όσον αφορά στις αποκτηθείσες γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες, αξίες και δεοντολογία
- 4.2 Κανονισμός διαχείρισης παραπόνων και ενστάσεων φοιτητών
- 4.3 Κανονισμός λειτουργίας θεσμού ακαδημαϊκού συμβούλου
- 4.4 Υπόδειγμα διαμορφωτικής αξιολόγησης (ενδιάμεσης /κλινικής εκπαίδευσης)
- 4.5 Υπόδειγμα απολογιστικής αξιολόγησης (τελικής/ κλινικής εκπαίδευσης)

4.6 Εγχειρίδιο Αξιολόγησης Κλινικών Δεξιοτήτων (αντικειμενικής και δομημένης π.χ. Objective Structured Clinical Examination- OSCE)

5. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ, ΣΤΑΔΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΒΕΒΑΙΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΑΔΙΑ ΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ).

Τα κατάλληλα κριτήρια εισαγωγής και επιλογής είναι σημαντικά για την ποιότητα της εκπαίδευσης, τη διαχείριση και τα αποτελέσματα, καθώς και για την ευημερία των φοιτητών.

Στην περίπτωση κατά την οποία η Σχολή καθορίζει τα στοιχεία της πολιτικής επιλογής και εισαγωγής φοιτητών, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

- η σχέση μεταξύ του πλήθους των εισακτέων και οι πόροι, η δυναμικότητα και οι διαθέσιμες υποδομές για την παροχή επαρκούς εκπαίδευσης
- ζητήματα ισότητας και διαφορετικότητας
- πολιτική για την αναβολή φοίτησης, και για τη μετεγγραφή από άλλες Σχολές ή χώρες.

Η Ιατρική Σχολή πρέπει να καθορίσει διαδικασίες και εργαλεία για τη συλλογή και διαχείριση των πληροφοριών που αφορούν στην πρόοδο των φοιτητών στα διαδοχικά στάδια των σπουδών.

Οι διαδικασίες που αφορούν στην απονομή και αναγνώριση του τίτλου σπουδών της Ιατρικής, στη διάρκεια φοίτησης, στους κανόνες που διέπουν την πρόοδο των φοιτητών, στους όρους και τις προϋποθέσεις της κινητικότητας, πρέπει να βασίζονται στον Κανονισμό Σπουδών της Σχολής. Οι ορθές διαδικασίες αναγνώρισης των σπουδών λαμβάνουν υπόψη και τις σχετικές πρακτικές του Παραρτήματος ΝΠΠΕ για την αναγνώριση της μεταφοράς πιστωτικών μονάδων μεταξύ διαφορετικών τμημάτων και Ιδρυμάτων της Ευρώπης, σύμφωνα με τις αρχές της Σύμβασης Αναγνώρισης Ακαδημαϊκών Προσόντων της Λισσαβόνας.

Η αποφοίτηση σηματοδοτεί την ολοκλήρωση της περιόδου φοίτησης. Οι φοιτητές παραλαμβάνουν τα σχετικά έγγραφα, στα οποία περιγράφονται τα προσόντα που απέκτησαν, και τα μαθησιακά αποτελέσματα τα οποία πέτυχαν, όπως επίσης και το πλαίσιο, η βαθμίδα, το περιεχόμενο και το επίπεδο των σπουδών που παρακολούθησαν και ολοκλήρωσαν επιτυχώς (Παράρτημα Διπλώματος).

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

5.1 Κανονισμός σπουδών, κλινικής εκπαίδευσης, κινητικότητας

5.2 Υπόδειγμα Πτυχίου

5.3 Υπόδειγμα Παραρτήματος Διπλώματος

5.4 Συμφωνητικά και πρωτόκολλα συνεργασίας με άλλα Ιδρύματα, σε περίπτωση που το Πρόγραμμα προσφέρεται με τη συμμετοχή άλλων Ιδρυμάτων, ή παρέχεται ως κοινό Πρόγραμμα συνεργασίας

6. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ΕΠΑΡΚΗ ΑΡΙΘΜΟ ΜΕΛΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΤΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΚΑΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΙ ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΕΧΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥΣ. ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ, ΟΙ ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΠΕΡΙΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ.

Η Ιατρική Σχολή φέρει την πρωταρχική ευθύνη για την επάρκεια και το επίπεδο των μελών του διδακτικού της προσωπικού και οφείλει να τους παρέχει το υποστηρικτικό εκείνο περιβάλλον που θα τους επιτρέψει την ανάπτυξη του επιστημονικού τους έργου.

Ειδικότερα, η Ιατρική Σχολή θα πρέπει:

- να καθορίσει τον αριθμό, το επίπεδο και τα προσόντα των μελών του διδακτικού προσωπικού που απαιτείται για τη διεξαγωγή του προγράμματος σπουδών στον προβλεπόμενο αριθμό φοιτητών
- να αποφεύγει να βασίζεται σε υπερβολικό βαθμό σε εξωτερικούς διδάσκοντες, αντί των τακτικών μελών του διδακτικού προσωπικού
- να εφαρμόζει πολιτικές προσέλκυσης μελών ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου
- να καταρτίσει και να εφαρμόζει διαφανείς και αξιολογικές διαδικασίες για την πρόσληψη μελών διδακτικού προσωπικού καταλλήλου επιπέδου και να τους παρέχει συνθήκες απασχόλησης με σεβασμό στη σημασία της διδασκαλίας και της έρευνας
- να ενθαρρύνει την καινοτομία στις διδακτικές μεθόδους και στη χρήση νέων τεχνολογιών
- να καταρτίσει και να δημοσιοποιεί σαφή πολιτική για την υποστήριξη και τη διαχείριση της ανάπτυξης του διδακτικού προσωπικού
- να ενθαρρύνει την ακαδημαϊκή δραστηριότητα, έτσι ώστε να ενισχύεται η σύνδεση της εκπαίδευσης με την έρευνα
- να ενθαρρύνει την ανάπτυξη της ποσότητας και της ποιότητας του ερευνητικού έργου των μελών της Σχολής
- να προβλέπει τον αναγκαίο χρόνο στο διδακτικό προσωπικό για την προετοιμασία της διδασκαλίας, τη συμβουλευτική προς τους φοιτητές και τη συμμετοχή σε επιτροπές
- να περιγράψει σαφώς τα καθήκοντα του διδακτικού προσωπικού ως προς τη διδασκαλία, την έρευνα και τις λοιπές υποχρεώσεις
- να καταρτίσει κώδικα ακαδημαϊκής δεοντολογίας αναφορικά με τις ακαδημαϊκές υποχρεώσεις
- να εφαρμόζει τις διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας του διδακτικού προσωπικού (τήρηση των απαιτήσεων παρουσίας, επιδόσεων, αυτοαξιολόγησης, επιμόρφωσης κ.λπ.)
- να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα τα οποία να διασφαλίζουν ότι όλοι όσοι διδάσκουν, επιβλέπουν και/ή αξιολογούν τους φοιτητές (συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών διδασκόντων στα κέντρα κλινικής εκπαίδευσης) είναι επαρκώς προετοιμασμένοι για τα ανωτέρω καθήκοντα.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

6.1 Διαδικασίες και κριτήρια πρόσληψης διδακτικού προσωπικού

6.2 Συνοπτική αναφορά των επιδόσεων του διδακτικού προσωπικού σε επιστημονικό - ερευνητικό και διδακτικό έργο, βάσει διεθνώς αναγνωρισμένων βάσεων δεδομένων έρευνας και δεικτών ερευνητικού έργου (π.χ. Google Scholar, Scopus, κ.ο.κ.)

6.3 Πίνακας του διδακτικού προσωπικού (ονομαστικός κατάλογος με γνωστικό αντικείμενο, σχέση εργασίας και διδασκόμενα μαθήματα)

6.4 Πολιτική της Σχολής για την υποστήριξη, την ανάπτυξη και την αξιολόγηση του διδακτικού προσωπικού

6.5 Κανονισμός για τις υποχρεώσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού αναφορικά με τη διδασκαλία, την έρευνα και τα λοιπά καθήκοντα

6.6 Κώδικας ακαδημαϊκής δεοντολογίας για το διδακτικό προσωπικό

7. ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ, ΥΠΟΔΟΜΕΣ, ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΕΠΑΡΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ. ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΕΧΕΙ ΕΠΑΡΚΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ (ΦΥΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ, ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ) ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ. ΕΠΙΠΛΕΟΝ, Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΕΧΕΙ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ.

Η Ιατρική Σχολή πρέπει να διαθέτει επαρκή χρηματοδότηση, σε προγραμματισμένη και μακροχρόνια βάση, για την υποστήριξη της μάθησης και της εν γένει ακαδημαϊκής δραστηριότητας, και να προσφέρει στους φοιτητές επαρκή εκπαίδευση στις κλινικές δεξιότητες και κατάλληλο φάσμα εμπειριών σε κλινικό περιβάλλον, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη συνοχή στην εφαρμογή του προγράμματος σπουδών και την ασφάλεια των φοιτητών, των ασθενών και του διδακτικού προσωπικού. Τα ποικίλα αυτά μέσα μπορεί να είναι υποδομές όπως, π.χ. οι απαραίτητες φυσικές και ψηφιακές βιβλιοθήκες, οι αίθουσες μελέτης, εκπαιδευτικός και επιστημονικός εξοπλισμός, υπηρεσίες πληροφορικής και επικοινωνιών, υποστηρικτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Για την κατανομή των διαθέσιμων πόρων λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες του συνόλου των φοιτητών (π.χ. αλλοδαποί φοιτητές, ή φοιτητές με αναπηρία).

Οι υπηρεσίες και οι υποδομές υποστήριξης μπορούν να οργανωθούν με διάφορους τρόπους, ανάλογα με το εσωτερικό θεσμικό πλαίσιο. Οι υπηρεσίες αυτές πρέπει να περιλαμβάνουν υποστήριξη στους φοιτητές για την ανάπτυξη ακαδημαϊκών δεξιοτήτων, τη διαχείριση ενδεχόμενης αναπηρίας, τη σωματική και πνευματική υγεία και την προσωπική ευημερία (συμπεριλαμβανομένων προληπτικών και διαγνωστικών υπηρεσιών υγείας), καθώς και προγραμματισμό σταδιοδρομίας. Για την ανάπτυξη των παραπάνω υπηρεσιών θα πρέπει να ζητηθεί η γνώμη των εκπροσώπων των φοιτητών. Η εσωτερική διασφάλιση ποιότητας εξασφαλίζει ότι όλοι οι πόροι είναι κατάλληλοι, επαρκείς και προσβάσιμοι με εμπιστευτικότητα, και ότι οι φοιτητές είναι ενήμεροι για τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Οι υπηρεσίες συμβουλευτικής και υποστήριξης ελέγχονται σε τακτική βάση με τη συμμετοχή των εκπροσώπων των φοιτητών, ώστε να διασφαλίζεται η καταλληλότητα, η λειτουργικότητα, η προσβασιμότητα και η εμπιστευτικότητα.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

7.1 Αναλυτική περιγραφή των φυσικών υποδομών διδασκαλίας και μάθησης (κεντρικές εγκαταστάσεις, εργαστήρια, ειδικός εξοπλισμός) και χάρτης των εγκαταστάσεων ή διάγραμμα των βασικών κτιρίων

7.2 Αναλυτική περιγραφή των πόρων κλινικής εκπαίδευσης για τη διεξαγωγή της κλινικής συνιστώσας του προγράμματος σπουδών

7.3 Κατάλογος συνεργαζόμενων νοσοκομείων για την κλινική εκπαίδευση των φοιτητών, και συμφωνητικά συνεργασίας

- 7.4 Κατάλογος των φυσικών και διαδικτυακών πηγών πληροφόρησης για τους φοιτητές και το διδακτικό προσωπικό
- 7.5 Κατάλογος των υπηρεσιών παροχής συμβουλευτικής και υποστήριξης προς τους φοιτητές
- 7.6 Κανονισμός/Εγχειρίδιο ασφάλειας

8. ΣΥΛΛΟΓΗ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΕΡΕΙ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΜΕ ΤΡΟΠΟ ΕΝΙΑΙΟ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΑΙ ΑΜΕΣΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟ.

Η Ιατρική Σχολή θα πρέπει να έχει εγκαταστήσει και να λειτουργεί πληροφοριακό σύστημα, μέσω του οποίου να πραγματοποιείται η διαχείριση και παρακολούθηση των δεδομένων των φοιτητών, του διδακτικού προσωπικού, της δομής και της οργάνωσης των μαθημάτων, της διδασκαλίας και της παροχής υπηρεσιών προς τους φοιτητές και την ακαδημαϊκή κοινότητα. Τα αξιόπιστα δεδομένα είναι ουσιώδους σημασίας για την ορθή πληροφόρηση και λήψη αποφάσεων, καθώς και για τον εντοπισμό των τομέων που λειτουργούν ομαλά και εκείνων που χρήζουν βελτίωσης. Οι αποτελεσματικές διαδικασίες συλλογής και ανάλυσης πληροφοριών σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών και τις λοιπές δραστηριότητες τροφοδοτούν με στοιχεία το εσωτερικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας.

Οι πληροφορίες που συλλέγονται περιλαμβάνουν (ενδεικτικά):

- τους βασικούς δείκτες επιδόσεων
- το προφίλ του φοιτητικού πληθυσμού
- την πορεία φοίτησης, τα ποσοστά επιτυχούς ολοκλήρωσης και εγκατάλειψης των σπουδών
- την ικανοποίηση των φοιτητών από το Πρόγραμμα
- τη διαθεσιμότητα των μαθησιακών πόρων και της υποστήριξης των φοιτητών
- τη σταδιοδρομία των αποφοίτων
- την ανατροφοδότηση από τους αποφοίτους και τα εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη.

Για τη συλλογή των πληροφοριών μπορούν να χρησιμοποιηθούν διάφορες μέθοδοι. Η συμμετοχή των φοιτητών και του προσωπικού στη συλλογή και ανάλυση πληροφοριών, καθώς και στον προγραμματισμό των δράσεων παρακολούθησης είναι σημαντική.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

8.1 Αρχική αναφορά από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Εθνικό Σύστημα Ποιότητας (ΟΠΕΣΠ) για το Πρόγραμμα

8.2 Λειτουργία πληροφοριακού συστήματος για τη συλλογή διοικητικών δεδομένων εφαρμογής του Προγράμματος (φοιτητολόγιο), καθώς και λοιπά εργαλεία και διαδικασίες που έχουν σχεδιαστεί για τη συλλογή των δεδομένων της ακαδημαϊκής και διοικητικής λειτουργίας της Σχολής και του Προγράμματος

9. ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ, ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΤΡΟΠΟ ΣΑΦΗ, ΑΚΡΙΒΗ, ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΗΜΕΝΟ ΚΑΙ ΑΜΕΣΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟ.

Οι πληροφορίες για τις δραστηριότητες της Ιατρικής Σχολής είναι χρήσιμες για τους μελλοντικούς αλλά και τους εν ενεργεία φοιτητές, όπως επίσης και για τους αποφοίτους, τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη και το κοινό.

Συνεπώς, η Ιατρική Σχολή παρέχει πληροφόρηση για τις δραστηριότητές της, στην οποία συμπεριλαμβάνονται: το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών, η δήλωση αποστολής, η πολιτική ποιότητας, οι ερευνητικοί τομείς, τα κριτήρια και η διαδικασία εισαγωγής, οι εφαρμοζόμενες διαδικασίες διδασκαλίας, μάθησης και αξιολόγησης, οι υποστηρικτικές υπηρεσίες προς τους φοιτητές, η συμβουλευτική σταδιοδρομίας και η πολιτική ανάπτυξης του διδακτικού προσωπικού.

Ειδικότερα, η πληροφόρηση σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών πρέπει να περιλαμβάνει βασικά στοιχεία όπως τα περιγράμματα των μαθημάτων, οι προσφερόμενες θέσεις κλινικής εκπαίδευσης, και το ακαδημαϊκό ημερολόγιο.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

9.1 Μέσα και δίαυλοι επικοινωνίας για τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών που αφορούν στο Πρόγραμμα

9.2 Κατάλογος ειδικών διαδικτυακών προσωποποιημένων εφαρμογών για τους φοιτητές

9.3 Ιστοσελίδα στον ιστότοπο της Σχολής για το νέο Πρόγραμμα (σύνδεσμος) στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα

9.4 Διαδικασία συντήρησης και ανανέωσης/ ενημέρωσης της ιστοσελίδας του Προγράμματος

10. ΣΥΝΕΧΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Η ΤΑΚΤΙΚΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΙ, ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ, ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟΧΩΝ. Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ. ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΥΤΟ, ΚΟΙΝΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.

Η τακτική παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών Ιατρικής στοχεύουν στη διατήρηση του επιπέδου της παρεχόμενης εκπαίδευσης και στη δημιουργία ενός υποστηρικτικού και αποτελεσματικού μαθησιακού περιβάλλοντος για τους φοιτητές, όπως προβλέπεται από τον κύκλο ποιότητας (Plan-Do-Check-Act).

Στα ανωτέρω συμπεριλαμβάνεται η αξιολόγηση:

- του βαθμού επίτευξης των μαθησιακών αποτελεσμάτων
- του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στην Ιατρική, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του Προγράμματος
- των μεταβαλλόμενων αναγκών της κοινωνίας
- του φόρτου εργασίας των φοιτητών, της προόδου και της ολοκλήρωσης των σπουδών
- της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αξιολόγησης των φοιτητών
- των φοιτητικών προσδοκιών και αναγκών καθώς και της ικανοποίησής τους από το Πρόγραμμα
- του μαθησιακού περιβάλλοντος, των υπηρεσιών υποστήριξης και της καταλληλότητάς τους για το Πρόγραμμα.

Το πρόγραμμα σπουδών ελέγχεται και αναθεωρείται τακτικά με τη συμμετοχή των φοιτητών και άλλων ενδιαφερόμενων μερών. Πραγματοποιείται ανάλυση των πληροφοριών που συλλέγονται και ακολουθεί η προσαρμογή του προγράμματος σύμφωνα με τα νέα στοιχεία. Τέλος, δημοσιοποιούνται τα χαρακτηριστικά του αναθεωρημένου προγράμματος σπουδών.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

10.1 Ερωτηματολόγιο για την αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους φοιτητές

10.2 Έντυπο για την αξιολόγηση της κλινικής εκπαίδευσης από τους φοιτητές

10.3 Διαδικασία για την αναθεώρηση, την προσαρμογή και την επικαιροποίηση του προγράμματος σπουδών, την αντιμετώπιση των αδυναμιών και τον προσδιορισμό του βαθμού επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

11. ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Η ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΠΟΥ ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΑΑΕ ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΕΙ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ. Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΘΟΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΑΑΕ.

Η πιστοποίηση του Προγράμματος Σπουδών οργανώνεται από την ΕΘΑΑΕ και πραγματοποιείται με διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων. Η πιστοποίηση του Προγράμματος Σπουδών παρέχεται από την ΕΘΑΑΕ για συγκεκριμένη διάρκεια, μετά τη λήξη της οποίας πραγματοποιείται επαναπιστοποίησή του. Η πιστοποίηση ποιότητας λειτουργεί ως μέσο εξακρίβωσης της συμμόρφωσης του Προγράμματος Σπουδών με τις απαιτήσεις του παρόντος Προτύπου και ως καταλύτης για τη βελτίωσή του, ενώ μπορεί, επιπλέον, να προσφέρει νέες προοπτικές στη διεθνή ανταγωνιστικότητα του απονεμόμενου τίτλου.

Η διασφάλιση ποιότητας, εν προκειμένω η πιστοποίηση, είναι μία συνεχής διαδικασία η οποία δεν λήγει με τη λήψη της εξωτερικής ανατροφοδότησης ή της έκθεσης, ή με τη διαδικασία περαιτέρω παρακολούθησης από το Ίδρυμα. Επομένως, η Ιατρική Σχολή διασφαλίζει ότι η πρόοδος που συντελέστηκε από την τελευταία φορά που εφαρμόστηκε η διαδικασία της εξωτερικής διασφάλισης ποιότητας, λαμβάνεται υπόψη κατά την προετοιμασία της επομένης.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

11.1 Διαδικασία για την εξωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος

12. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ & ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΠΑΙΤΕΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ, ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΜΠΛΕΚΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.

Η Ιατρική Σχολή έχει καθορισμένη δομή διακυβέρνησης και αρμοδιότητες των οργάνων σχετικές με τη διδασκαλία, τη μάθηση, την έρευνα και την κατανομή των διαθέσιμων πόρων. Η κατανομή των πόρων γίνεται με κανόνες διαφάνειας, σε συμφωνία με την αποστολή και τη λειτουργία της Σχολής. Έχουν καθοριστεί πολιτικές και διαδικασίες για τη συμμετοχή των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού ή τη διαβούλευση με αυτούς, για τις βασικές συνιστώσες του προγραμματισμού, της λειτουργίας και της διασφάλισης ποιότητας της Σχολής.

Ο ρόλος του υποστηρικτικού και διοικητικού προσωπικού είναι σημαντικότερος σε ό,τι αφορά στη διδασκαλία, στη μάθηση και στην έρευνα. Η Σχολή πρέπει να διαθέτει κατάλληλο και επαρκές διοικητικό προσωπικό για όλες τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες της. Το προσωπικό αυτό πρέπει να είναι καταρτισμένο και να παρέχονται δυνατότητες ανάπτυξης των ικανοτήτων του.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα

12.1 Εσωτερικός Κανονισμός λειτουργίας της Σχολής, ο οποίος να περιλαμβάνει τη διοίκηση, το οργανόγραμμα και τις επιτροπές λήψης αποφάσεων (σύνθεση, αρμοδιότητες, λογοδοσία)

12.2 Στελέχωση των υποστηρικτικών υπηρεσιών (διοικητικό προσωπικό και τρόποι ανάπτυξης των ικανοτήτων τους)